

BESLUT

ML/S/RS
Daniel Granqvist
010-479 66 98

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss: Användning av e-legitimation i tjänsten i den offentliga förvaltningen (SOU 2021:62)

1 Sammanfattning

Statistiska centralbyrån (SCB) tillstyrker utredningens förslag, inklusive det om att införa en särskild e-legitimation för tjänsteutövning på statliga myndigheter. Det skulle finnas fördelar om det skulle underlättas för fler än statliga myndigheter att ha samma typ av e-legitimation.

I en detalj har SCB invändningar. Det gäller hur överklagandehänvisningen i den föreslagna 12 § förordningen om erkännande av medel för elektronisk identifiering är utformad.

SCB saknar en utredning om hur elektroniska signaturer kan arkiveras och bevaras för framtiden. SCB bedömer vidare att den aktuella utredningen innebär att originaldokument för föreskrifter inte kan signeras elektroniskt, detta bör i stället utredas i särskild ordning i samband med en utredning om hur myndighetsföreskrifter ska kunna publiceras elektroniskt.

2 Andra än statliga myndigheter

Den redan existerande standarden bank-id fungerar bra i många fall och är spridd i Sverige. SCB ser inga avgörande hinder mot att medarbetare i statlig tjänst eller annan tjänst använder bank-id i tjänsten. SCB håller ändå med utredningen om att finns fördelar med en statlig e-legitimation för anställda i statlig tjänst och tillstyrker därför förslaget.

Enligt utredningen ska den föreslagna e-legitimationen vara till för statliga myndigheter. Det finns en poäng i att staten inte ska tvinga på sin lösning på kommunala myndigheter (avsnitt 9.3, s. 140). Samtidigt vore det bra med en standard som tydligt omfattar fler än statliga myndigheter. Med en sådan statlig e-legitimation som föreslås i utredningen, borde det finnas större möjligheter för t.ex. kommunala myndigheter att ansluta sig till den, än vad som framgår i utredningen. Företrädare för kommuner som lämnar uppgifter till SCB:s

statistik elektroniskt skulle då kunna använda samma typ av e-legitimation som de som anställda på SCB skulle ha.

3 Överklagandehänvisning

Författningstexten för den föreslagna förordningen om erkännande av medel för elektronisk identifiering borde förtydligas, så att det inte framstår som om beslut om att utfärda föreskrifter skulle få överklagas.

Det framgår av 6 § första stycket förslaget till författningstext (avsnitt 1.2, s. 27) att Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) efter ansökan får godkänna ett medel för elektronisk identifiering för användning i det system som förordningen handlar om. Vidare framgår det av 6 § tredje stycket att DIGG får meddela föreskrifter om ansöknings- och granskningsförfarandet i första stycket. Enligt 12 § förslaget till författningstext (avsnitt 1.2, s. 29) får beslut enligt 6 och 9 §§ överklagas.

Bestämmelsen i 12 § om att beslut enligt 6 § får överklagas, kan leda till uppfattningen att DIGG:s beslut om att meddela föreskrifter enligt 6 § tredje stycket får överklagas. Det finns en generell bestämmelse i 30 § myndighetsförordningen (2007:515) om att myndigheters beslut att meddela föreskrifter inte får överklagas, men detta är inte uppenbart för den som läser den föreslagna författningstexten.

Det här problemet kan lösas genom att föreskriftsmandatet i 6 § tredje stycket flyttas till en annan eller en separat paragraf, eller att bestämmelsen i 12 § om vilka beslut som får överklagas pekar på 6 § första stycket och 9 §.

4 Arkivering

SCB saknar ett avsnitt i utredningen om hur elektroniska underskrifter ska arkiveras och bevaras för framtiden.

Framför allt från början av pandemin på grund av covid-19 våren 2020 har SCB använt sig av elektroniska underskrifter på många dokument. Det har inte minst fördelar när flera personer är inblandade i att ta fram ett beslut eller liknande dokument, men inte fysiskt befinner sig på samma plats. SCB har låtit sina medarbetare använda privat bank-id för att skriva under dokumenten elektroniskt, vilket har fungerat bra.

Det största problemet som SCB har identifierat med elektroniskt signerade dokument, är att det är oklart hur de elektroniska signaturerna kan bevaras för framtiden. Många underlag för den statistik som SCB tar fram är av karaktären att de ska arkiveras för framtiden, utan att någon gång gallras. För dokument på papper ter sig detta inte som något större problem, sådana kan bevaras i kontrollerade

arkivmiljöer. För dokument med elektroniska signaturer är det emellertid fortfarande oklart hur länge signaturerna kan bevaras och hur det ska gå till. SCB hade därför gärna sett att utredningen skulle ha tagit upp problem och möjliga lösningar med arkivering och bevarande av de elektroniska signaturer som föreslås.

5 Föreskrifter

Även om SCB använder elektroniska underskrifter i stor utsträckning, finns det dokument där myndigheten inte använder det. Så är exempelvis fallet för original av de föreskrifter som SCB meddelar och som publiceras i Statistiska centralbyråns författningssamling (SCB-FS). Det här är dokument som ska bevaras för framtiden, tillsammans med tryckta exemplar av föreskrifterna.

Svensk författningssamling (SFS) har publicerats elektroniskt sedan våren 2018. I förarbetena till den förändring som ledde fram till elektronisk publicering framgår det att om förändringen faller väl ut kan det bli första steget i en ordning där också samtliga myndighetsföreskrifter kungörs elektroniskt, men att en sådan ytterligare förändring bör föregås av en utvärdering av det elektroniska kungörandet av SFS (prop. 2015/16:157 s. 17).

SCB anser att det nu är hög tid att genomföra en utvärdering av elektroniskt kungörande av SFS. Den torde utfalla positivt och medföra en förändring så att även myndigheternas föreskrifter kan publiceras elektroniskt. I det sammanhanget borde det också utredas dels hur elektroniska originaldokument för föreskrifter kan signeras elektroniskt, dels hur de kan bevaras för framtiden. SCB ser inte att den nu aktuella utredningen innebär att föreskriftsdokument kan signeras elektroniskt, frågor som denna bör belysas i en särskild utredning om elektroniskt kungörande av myndighetsföreskrifter.

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande generaldirektör Helen Stoye i närvaro av chefsjurist Joachim Angermund, enhetschef Mikael Schöllin samt verksjurist Daniel Granqvist, föredragande.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Helen Stoye

Daniel Granqvist

Kopia till: i.esd.remisser@regeringskansliet.se